

Mikael Agricola -palkinnon ehdokkaat 2016

Einari Aaltonen

Roberto Bolañon teoksen *2666* suomennoksesta (Sammakko)

Aiemmin esimerkiksi **Arthur Rimbaudin** kootut teokset suomentanut Einari Aaltonen on ollut poikkeuksellisen haastavan urakan äärellä tarttuessaan Roberto Bolañon suurisuuntaiseen mestariteokseen. Lopputulos on juuri niin nautinnollista ja piinaavaa luettavaa kuin vakavasti ja koomisesti maailman kammottavuuden kanssa painivan teoksen täytyykin olla. Suomennos välittää oikean energialatauksen ja tekee tiiliskiveen tarttumisesta helppoa. Bolaño sukeltaa teoksessa meksikolaista Santa Teresan rajakaupunkia piinaavaan sarjamurha-aaltoon lukuisia tarinoita yhdistäen. On ilahduttavaa ja tärkeää, että tämä nykyklassikko on nyt saatavilla onnistuneena suomennoksena.

Marianna Kurtto

Sadie Jonesin teoksen *Ehkä rakkaus oli totta* suomennoksesta (Otava)

Marianna Kurtto saa Sadie Jonesin läpimurtoromaanin *Fallout* kääntymään sävykkääksi ja luontevaksi suomeksi. Romaani kertoo päähenkilö Luke Kanowskin elämänvaiheista ensin psykiatriseen sairaalaan suljetun äidin poikana ja myöhemmin uraansa aloittelevana näytelmäkirjailijana. Tapahtumat sijoittuvat pääasiassa 1960–1970-luvun Englantiin ja Lontoon vireään teatterimaailmaan, jota kuvataan monipolvisesti ja eloisasti. Nimensä mukaisesti romaani käsittelee ensisijaisesti rakkautta ja sen mukanaan tuomia onnen hetkiä ja vastoinkäymisiä. Kurton suomennos on sujuvaa ja viimeisteltyä työtä, joka tekee oikeutta myös Jonesin värikkäälle kielelle.

Vappu Orlov

Mihail Šiškinin teoksen *Neidonhius* suomennoksesta (WSOY)

Neidonhius (alkuteos *Venerin volos*) on Mihail Šiškinin läpimurtoteos, palkittu ja juhlittu, kiisteltykin. Siinä limittyvät koko 1900-luvun eläneen laulajattaren varhaiset päiväkirjamerkinnot, pakolaisten tarinat ja mustasukkaisuuden riivaaman miehen murheelliset muistot – kaikki tämä ja paljon muuta myyttisenä kulttuurihistoriallisena vyyhtenä, eri tyylejä ja aikatasoja sekoittavana sakeana keitoksena, jota tarjoilee sveitsiläisen maahanmuuttoviraston venäläistaustainen tulkki. Vappu Orlov, joka on suomentanut Šiškiniltä myös kertomuksia ja romaanin *Sinun kirjeesi*, ei petä lukijan odotuksia tälläkään kertaa. Päinvastoin, *Neidonhius* soljuu ja soi Orlovin lyyrisenä, taiturillisen taipuisana tulkintana kuin itsestään, aivan kuin alkuteoksen ja suomennoksen välissä ei vaativaa ja vaivalloista käännösprosessia olisikaan.

Oili Suominen

Günter Grassin teoksen *Grimmin sanat* suomennoksesta (Teos)

Günter Grassin luottosuomentajana pitkään toiminut Oili Suominen on tehnyt työn, jota on pidetty mahdollottomana: suomentanut Grassin viimeiseksi jääneen teoksen *Grimmin sanat* (*Grimms Wörter. Eine Liebeserklärung*). Grass punoo kirjassa **Grimmin** veljesten 1800-luvulla tekemän saksan kielen sanakirjatyön omiin muistoihinsa ja kielellisiin etsintöihinsä sekä tämän hetken yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Tämä rakkautentunnustus kielelle on äärimmäisen vaikea käännettävä, koska sen keskeinen ajatus on kielen ytimessä, sanoissa ja niiden assosiaatioissa, etymologiassa ja viittauksissa. Oili Suominen on luonut – sovittanut – tästä kielipelistä taidokkaan suomenkielisen version ja osoittanut jälleen kerran, että kääntämisen mahdollisuus voi olla kääntäjälle myös kutkuttava haaste tehdä mahdollottomasta mahdollista.